

(Kort bemærkning).

Peder Sass (S):

Svaret er kort og klart: Ja.

Ester Larsen (V):

Det er en meget engageret redegørelse, som lægges frem om børn og kultur. Alle tænkelige indsatsområder er forsøgt opregnet, og inden for sine små otte sider må man sige at redegørelsen spænder utrolig vidt. Den rummer således brudstykker af halvfilosofiske overvejelser om selve barndommens placering og betydning i menneskelivet og tanker om mere børnevenlig nyindretning af storbyer og meget andet. Ambitionsniveauet er uomtvisteligt højt. En vending som »på alle tænkelige områder« er ret karakteristisk for penneførerens entusiasme. Udgangspunktet er ganske enkelt, at alting skal gøres bedre.

Nu er det umuligt på begrænset tid at forholde sig til de mange enkeltheder, så jeg beskæftiger mig lidt med redegørelsens mål og nogle af dens relativt få nye forslag.

Meget af redegørelsen udgøres af beskrivelser af velfungerende aktiviteter, der faktisk er kommet til verden uden mange bureaukratiske nævn som mellemhandlere. Mange museer har således uden at være forpligtet via lovgivningen opbygget fremragende skoletjenester, mange kommuner har velfungerende musik- og billedskoler, og masser af biblioteker har spændende kulturtilbud til børn.

Men for at begynde et sted: Hviler redegørelsen på en realistisk virkelighedsopfattelse? Et af regeringens fem overordnede mål for børnekulturen er, at alle børn skal have flere voksenkontakter. Jamen hvorfor nu det? Et meget stort antal danske børn vokser op under forhold, hvor de har mange gode kontakter til voksne. Der er faktisk en række småbørnsforældre, som sikrer deres børn tæt og god kontakt med bedsteforældre, med egne venner og med søskende. Der til kommer de mange tilfælde, hvor småbørnsfamilier gensidigt hjælper hinanden med børneoppassning. Det giver yderligere voksenkontakt.

Danmark rummer faktisk masser af eksempler på velfungerende familier, hvor børn har den fornødne voksenkontakt. Rigtig mange børn har gode opvækstforhold i dagens Danmark. Det synspunkt accepteres da også i redegørelsen, hvor det på side 8 fremhæves: »Vi har vel aldrig tidligere været i en periode, hvor de voksne i så høj grad var optaget af deres børns barndom.«

Det tror jeg er en meget vigtig pointe. Vi har flere omsorgsfulde og bedsteforældre end nogen sinde før. Fædre er blevet aktive forældre på en ganske anden måde end deres forfædre. Danmark vrirler med ønskebørn og med forældre, der ønsker at give deres børn rigtig mange gode oplevelser. I redegørelsen har man da også øje for modsætningen til en svag voksenkontakt, nemlig problemer i forbindelse med institutionskulturen, med den totale voksenovervågning af børn. Man konstaterer på side 7: »Børn mangler frirum befriet for voksenstyring«. Få af dagens børn får mulighed for som H.C. Andersen at drømme alene under en stikkelsbærbusk.

Men ved siden af de mange velfungerende børn så kender vi til udsatte børn, børn med lidt voksenkontakt. Disse børn vil ofte være at finde blandt enlige forældre, der lever relativt isoleret. Disse børns behov for øget voksenkontakt bør samfundet medvirke til at finde løsninger på. Men vi hjælper de truede børn dårligt ved at søge at generalisere problemet og foreslå brede, almene tiltag, som sjældent når de børn, der har de særlige behov.

I indledningen slås det fast, at børn skal møde samfundets værdier i de sammenhænge, hvor de færdes. Det synspunkt er jeg meget enig i. Det er jeg også i fortsættelsen: at de skal møde voksne, som er parate til at delagtiggøre dem i den fælles kulturarv og den kulturelle mangfoldighed. Jeg ville egentlig godt for god ordens skyld bede ministeren om sådan lige kort at præcisere indholdet i udtrykket »samfundets værdier«. Og når jeg gerne vil have det konkretiseret, ja, så skyldes det jo den usikkerhed, som ministeren var med til at sprede i sommer om vores kendskab til vores egen kulturidentitet, som ministeren hævdede vi led under usikkerhed over for.

Når det fremhæves, at børn skal møde disse værdier i de sammenhænge, hvor de færdes, ja, så betyder det vel primært i hjemmet og i de institutioner, hvor de har deres daglige gang. Kerneområder må være hjem, børneinstitutioner og skoler. Det må være her, børn for alvor skal lære det fælles værdigrundlag at kende og lære at blive fortrolige med den danske kulturarv.

For at en kultur kan være bærende og rod-fæstet i en befolkning, ja, så er overleveringen af kulturarven fra den ene generation til den næste af helt essentiel betydning. Det nødvendige fundament og værdier og fortællinger ska-